Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

HE 141/2022 jätelain muuttamisesta

Ympäristövaliokunta 8.11.2022

Art.	SUP-direktiivin velvoite	Täytäntöönpano Suomessa
4	Kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja muovimukien kulutuksen vähentäminen vuosina 2022-2026	Ympäristöministeriön ja toimialojen välinen green deal allekirjoitettu 4.3.2022, VALTSU hyväksytty 3/2022
5	Tuotekiellot (muovipillit, aterimet, sekoittimet, jne.)	VNA eräistä muovituotteista 771/2021 annettu jätesäädöspaketin yhteydessä (sisällytetään myös uuteen asetukseen)
6	Tuotevaatimukset: korkit kiinni muovipulloihin 7/2024 alkaen muovipulloille kierrätysmuovin käyttövelvoite: 25 % vuodesta 2025, 30 % vuodesta 2030	HE 141/2022 vp, VNA pakkaus- ja pakkausjätteestä (1029/2021)
7	Merkintävaatimukset	VNA eräistä muovituotteista 771/2021 annettu jätesäädöspaketin yhteydessä (sisällytetään myös uuteen asetukseen)
8	Tuottajan kustannusvastuu (ml. siivoustoimet): muovia sisältävät elintarvikepakkaukset ja juomamukit, tupakantumpit, kosketuspyyhkeet ja ilmapallot Erilliskeräystä edellyttävä tuottajavastuu: muovia sisältävät kalastusvälineet	HE 141/2022 vp, VNA eräistä muovituotteista, VNA muovia sisältävistä kalastusvälineistä, VNA tuoteryhmäkohtaisista korvauksista
9	Erilliskeräysvaatimukset: enintään 3 litran juomapakkaukset	Pääosin jo jätelaissa, VNA pakkauksista ja pakkausjätteestä (1029/2021, VNA juomapakkausten palautusjärjestelmästä (526/2013)
10	Valistustoimenpiteet	Pääosin jo jätelaissa, tarkennuksia HE 141/2022 vp yhteydessä

Soveltamisala ja muovin määritelmä (1)

- Soveltamisalaan kuuluvat kokonaan tai osittain muovista tehdyt tuotteet
- ”Muovin” ja ”kertakäyttöisen muovituotteen” määritelmät direktiivissä, mistä ne on suoraan kopioitu hallituksen esitykseen (6 §)
- Ei mahdollisuutta kansallisille lainsäädäntöratkaisuille.
- Epäselvyydet ratkaistaan lakia sovellettaessa: TUKES ja PIR-ELY
- Apuna mm. komission suuntaviivat ja muut tulkintaohjeet.

Soveltamisala ja muovin määritelmä (2)

- SUP-direktiivin hyväksymisestä asti on ollut selvää, että soveltamisalaan kuuluvat muovipinnoitetut kartonkipakkaukset (kuten juomamukit ja take-a-way elintarvikepakkaukset) sekä nestepakkauskartonki
- Vesipohjaisia dispersiotuotteita, joissa muovipolymeerit on lisätty suoraan kartonkimassaan, ei oltu erikseen mainittu komission kertakäyttöisiä muovituotteita koskevissa suuntaviivoissa (2021/ C 216/01), joten siitä pyydettiin komissiolta kannanottoa
  - Komission linjasi 7.9.2022 pidetyssä SUP Technical Adaptation Committee:n kokouksessa, että myös dispersioteknologialle valmistetut tuotteet katsotaan muovituotteiksi
- Muoviksi ei katsota luonnonpolymeerejä, joita ei ole kemiallisesti muunneltu. Regeneroitu selluloosa, kuten viskoosi, lyosell ja selluloosakalvo eivät siten ole muovia, mutta selluloosa-asetaatti on muovia (muuttuu prosessin aikana pysyvästi)
- Puun kuidutusprosessista syntyvä paperimateriaali ei ole muovia

Ehdotettu JL 62 §

- HE: kalastusvälineiden tuottajayhteisön katettava kaikki kalastusvälineet
  - Vapakalastusvälineiden tuottajien ja käyttäjien edustajat vastustavat ehdotusta
  - YM: ei voimakasta kantaa suuntaan tai toiseen
- HE-ehdotuksen taustalla pyrkimys mahdollisimman alhaisiin hallinnollisiin kustannuksiin
  - Pieni toimiala, tuottajayhteisöbyrokratian suhteellinen osuus kustannuksista normaalia suurempi, koska varsinaiset jätehuoltovastuut ovat pienet.
  - Yhteisellä tuottajayhteisöllä tavoitellaan säästöjä hallinnollisissa kuluissa.
- Jätelain 63 ja 63 a §
  - tuottajayhteisössä on huolehdittava siitä, että jokainen tuottaja maksaa vain markkinoille saattamiensa tuotteiden jätehuollosta ja vain oman markkinaosuutensa mukaan.

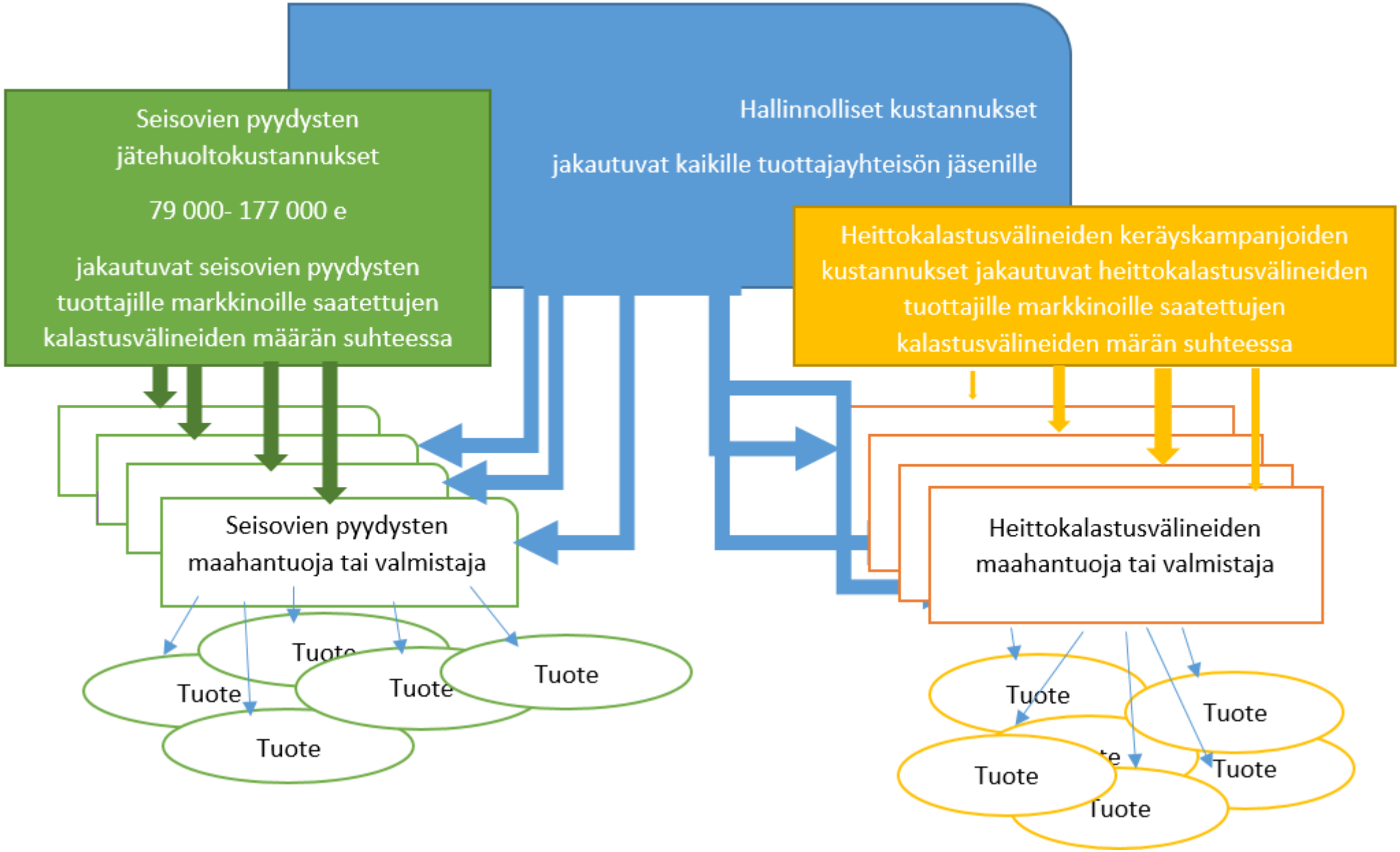
Hallinnolliset kustannukset
jakautuvat kaikille tuottajayhteisön jäsenille
Seisovien pyydysten jätehuoltokustannukset
79 000- 177 000 e
jakautuvat seisovien pyydysten tuottajille markkinoille saatettujen kalastusvälineiden määrän suhteessa
Heittokalastusvälineiden keräyskampanjoiden kustannukset jakautuvat heittokalastusvälineiden tuottajille markkinoille saatettujen kalastusvälineiden märän suhteessa
Seisovien pyydysten maahantuoja tai valmistaja
Heittokalastusvälineiden maahantuoja tai valmistaja
Tuote
Tuote
Tuote
Tuote
Tuote
Tuote
Tuote
Tuote
Tuote

Ehdotettu 62 §

- Tuottajavastuusääntelyssä pääsääntönä tuottajien vapaa organisoituminen.
  - Poikkeuksena pakkausala – syynä sääntelyn toimivuus.
  - Vastaavaa syytä ei kalastusvälineiden osalta ole.
- Hallinnollisten kustannukset riippuvat tuottajien yhteistyön laadusta
  - Yhteinen tuottajayhteisö säästänee kustannuksia, jos tuottajien yhteistyö tuottajayhteisön sisällä toimii.
  - Voiko vaatimus kaikkien kalastusvälineiden kattamisesta hidastaa tuottajayhteisön perustamista tai aiheuttaa riitoja?

Kiitos!

Ympäristöministeriö
sirje.sten@gov.fi
jussi.kauppila@gov.fi
tarja-riitta.blauberg@gov.fi
tuuli.oikarinen@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment